

Overweging 30 september 2018 Citykerk Het Steiger

26ste zondag door het jaar B

Voorganger: Magda Verheijen

Lezingen: Numeri 11, 25-29 / psalm 19 / Jakobus 5, 1-6 / Marcus 9, 38-43. 45. 47-48

Beste mensen hier bijeen,

We doen het allemaal, vaak onbewust, We denken in hokjes. Dat zit er van nature in. En dat is maar goed ook, want anders werd het een enorme warboel in ons hoofd. Zeg: Ajax – PSV, en de liefhebbers weten meteen waarover het ging, afgelopen week. Zeg: Brexit, en onmiddellijk gaan je eigen radertjes draaien...

En zo houden wij onze wereld een beetje overzichtelijk en hanteerbaar. Echter, altijd in hokjes denken levert ons minder goeds op: er is dan kans op negatieve vooroordelen, op tegenstellingen, op spreken over: "wij en zij". Probeer maar het hokje: Asielzoekers, of: Uitkeringsgerechtigden, allerlei tegenstrijdige gedachten buitelen over elkaar heen

Weg overzicht, wij en zij staan lijnrecht tegenover elkaar en zo doen wij mensen, vaak zonder dat te beseffen, elkaar tekort.

In de Schrift komt dat hokjesdenken vandaag ook aan de orde; en het oordeel dat daarover wordt geveld is niet mals.

In de kerk doen we er ook al aan, in de Lage landen is er dan ook de ene na de andere afscheiding van gekomen. (In de boeken van Maarten 't Hart komen al die kerken en kerkjes, al die geloven en geloofjes, bij herhaling, en vaak op geestige wijze, aan bod.)

En inderdaad, het denken in hokjes was al heel gebruikelijk ten tijde van Mozes. Na de uittocht uit Egypte begreep de Eeuwige dat het voor één mens te zwaar is om de bevrijding door te zetten en de dood te overwinnen. Zin Geest, zijn levensadem (RUACH in het Hebreeuws) legt Hij daarom ook op zeventig ervaren oudsten. Samen dragen zij aldus de last om het volk verder te dragen naar de bevrijding. Over het getal ZEVENTIG valt ook veel te melden. Goed voor een andere keer, maar laten we ons wel realiseren dat het niet zomaar een

getal is: het is een prachtig afgepast getal, en een dergelijk getal heeft in de Schrift ook weer een betekenis. Het is niet willekeurig gekozen; het duidt op een vooropgezet plan van de Eeuwige. (Jezus heeft het van geen vreemde, als Hij op enig moment zegt dat we zeventig maal zeven maal moeten vergeven.)

Op enig moment zijn de zeventig oudsten niet meer aan het profeteren, het waarom wordt niet vermeld. Maar dan opeens blijken Eldad en Medad dat wel te doen.

Dat kon natuurlijk niet, dat was onacceptabel, dat paste niet in het hokje. Dus komt iemand klikken bij Mozes. En Jozua, die lang in dienst is bij Mozes, neemt dat idee graag over. Misschien is Jozua jaloers: " zij doen dat wel en ik heb die gave niet..."

Maar Mozes kijkt anders, kijkt boven de horizon uit; hij ziet dat lastige, weerspannige volk voor zich; het volk dat hij alleen niet leiden kan, en hij reageert zachtmoedig en moedig tegelijk: Legde de Heer maar zijn Geest op heel het volk; profeteerde iedereen maar...

Was dat volk maar eens wat minder balsturig, met minder onvrede, klagen en verzet, minder denken in eigengemaakte hokjes, dan zou het aantal jaren nodeloos in de woestijn dwalen niet nodig zijn geweest, dan was alles veel eerder geschied, dan was de lente van de bevrijding nabij geweest.

In de brief van Jakobus krijgen zij, en dan wordt gedoeld op de rijken, zij die ook denken in hokjes, er flink van langs. Het enige wat voor de rijken belangrijk is, is hoe nog meer schatten te verzamelen. Schatten die worden geroofd van anderen, van mensen die arm worden gehouden en als slaven moeten ploeteren voor wat schamel voedsel.

Hoe durven die rijken te jammeren en te klagen.

Als je deze brief, deze perikoop nog eens naleest, schrik je er van: want: hoe doen wij eigenlijk? Shame over us. Wij willen geen vluchtelingen en asielzoekers in onze achtertuin hebben, laat staan in onze voortuin.

Natuurlijk zijn er gradaties, natuurlijk kun je niet van alle vluchtelingen verlangen dat zij zuiver op de graat zijn, maar toch...

Hoe denken wij in hokjes, als wij **wel** de schatten uit de bodem van veel landen halen, een heel continent leegroven, bossen laten kappen, en vervolgens tegen

mensen daar die van armoede gaan trekken zeggen:” blijf daar waar je hoort.”
Wij bevoordelen graag onszelf, ...

Zoals Marcus het ons verhaalt kijkt Jezus ook over zijn eigen grenzen heen; ook Hij ziet dat iemand, zonder tot de selecte groep van volgelingen te horen, toch wonderen kan en mag verrichten. Heel goed zelfs; want iemand die dat doet, heeft ook deel aan het Koninkrijk Gods. Met die uitspraak gooit Jezus heel die hokjesgeest omver. Het geloof is geen elitedingetje...volgeling zijn is geen elitaire bezigheid.

Kerkvader Cyprianus van Carthago (3de eeuw na Christus) zei eens dat er buiten de kerk geen heil is. (Extra ecclesiam nulla salus)

Nu, vanaf dat moment kwam het los: welke kerk is dan de kerk? De reformatie was er niks bij, want de verwarring nam alleen maar toe: horen dan alle kerken erbij, of alleen de Oosters- Orthodoxe. En op welke manier moet je het dan doen. Voorschriften volgen en geloofsartikelen aannemen; alles of het merendeel... het ene hokje was nog niet uitgedacht of het volgende doemde alweer op. En dan degenen die nooit met de kerk in aanraking zijn gekomen. Zij die dan allemaal verloren?

Gelukkig kwam in de 4de eeuw kerkvader Augustinus van Hippo met de volgende uitspraak:

“Er zijn er veel binnen de kerk, die erbuiten staan en er zijn er veel buiten, die erbinnen zijn.”

Voor Augustinus was de kerk de geloofsgemeenschap, de liefde tussen mensen vanuit hun geloof in God.

Ze was geen doel op zich, maar een middel om het Koninkrijk te vestigen.

Er wordt, als volgeling van Jezus, veel van ons verwacht; je durft je te laten bezielen door de Geest; het is doen wat Hij heeft voorgedaan; liefhebben, met name wie kwetsbaar zijn.

Het is je verbinden met anderen en een ereplaats geven aan respect, recht, betrokkenheid op elkaar. Het is het opzoeken van mensen van goede wil en krachten bundelen.

Het is bidden, met en voor elkaar, voor de wereld, het is brood breken en delen.

Moge Uw Koninkrijk komen...